

INFORMACE O CHARTĚ 77

ročník dvacátý (1989) - č.16

uzávěrka dne 10.9.1989

oooooooooooooooooooooooooooo

Dokument Charty 77|53|89 Stanovisko k výstavbě teksárny u Stosavy 2

Slovo k srpnovému výročí 3

Pozdrav účastníkům Mezinárodní konference o právu národní na sebeurčení a rovnoprávnost 4

Dokument Charty 77|54|89 Dopis maďarským občanům 4
77|55|89 K odsouzení Stanislava Devátého 5

Dopis vládán ve věci Stanislava Devátého 6

Sdělení VONS č. 1047 (Vladan Koří odsouzen) 7

1052 (Tr.stíhání pro předín proti J.Rampichovi zastaveno) 8

1053 (Rozsudek nad V.Kotím pravomocný) 8

1054 (Represe v souvislosti s peticí Několik vět) 9

1055 (Jakub Dubský stíhán pro záškodnictví) 9

1056 (Represe proti Obrodě) 10

1057 (Ján Černogurský a Miro Kusý ve vazbě) 10

1058 (Rozsudek nad F.Stárkem a I.Vojtkovou pravomocný) 12

1059 (Rozsudek nad Renatou Pánovou a Josefem Raisem) 13

1060 (Jiří Jelinek ve vazbě) 14

1061 (Vladimír Veselský drží ve vazbě hladovku) 14

1062 (K odsouzení Stanislava Devátého) 15

1063 (Josef Lešánský stíhán pro předín) 15

1064 (Zásah Bezpečnosti proti účastníkům oslavy ve Skalici) 15

V samizdatu nově vyšlo... 16

Krátké správy 16

21. srpen 1989 16

Přepadení Josefa Kuhna 17

Napadení Stanislava Pence 17

Informace HKJL 17

Jiří Tichý propuštěn z vězení 17

"Neúspěšná akce" a Intervence valryb 17

Zpráva o stavu trestní věci P.Cibulky 18

Setkání s americkými senátory 19

Společnost Rybáře Šívec a Jana Palacha 19

Domovní prohlídka u Stanislava Zárybnického 20

Jednou větou 20

oooooooooooooooooooooooooooo

Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Herman Chromý, Podolí 2762, 276 01 Málín 17

Pavla Paloušová, Na Kampě 8, 110 00 Praha 1

Petr Uhl, Anglická 8, 120 00 Praha 2

oooooooooooooooooooooooooooo

Informace o Chartě 77 vychází jednou za 14 dní. Jsou periodickou tiakovou, nezávislou jak na státní moci, tak i na Chartě 77. Oxce spolupracují s mluvčími Charty 77 a zveřejňují v plném rozsahu všechny dokumenty Charty 77 jakož i všechna sdělení VONS. Náklady na výrobu a distribuci jsou hrázeny z dobrovolných příspěvků z domova i ciziny. Signatářům a aktivním stoupencům Charty 77 v Československu se Infoch poskytuje podle technických možností, a to zdarma. V případě výroby a distribuce Infochu, které jsou nezávislé na naší redakci, jsou náklady na jeden výtisk i s poštovním 10 Kčs.

Přetiskování či jiné přebírání textů zveřejněných Infochem je možné jen s uvedením pramene. Bez uvedení pramene je možno přebírat dokumenty Charty 77, sdělení VONS, petice, otevřené dopisy, fejetony, jakož i texty, z jejichž charakteru či uvedení je zřejmé, že nebyly psány pro Infoch.

Charta 77 (53) / 89

Praga, 8.9.1989

Stanovisko k výstavbě koksárny u Stonavy

Vládě ČSSR, Ministerstvu vnitra a životnímu prostředí ČSR

Kvalita životního prostředí zaujímá v současnosti již prioritní postavení v hierarchii globálních hodnot, souvisejících s přežitím lidstva. Otázky vázající na ekologii stále více ovlivňují vztahy mezi jednotlivými zeměmi, a to jak na úrovni vlád, tak v rovině vzájemných pocitů obyvatelstva těchto zemí. Koncept evropského domu předpokládá při řešení ekologických problémů promyšlený, ohleduplný přístup jednotlivých států vůči sobě, zejména těch zemí, jež mají společné hranice.

Předseda čs.vlády Ladislav Adamec, který 1.července t.r. podepsal ve Vratislavu "Dohodu mezi vládami ČSSR, NDR a PLR o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí", v rozhovoru s novináři mimo jiné prohlásil, že "se netajíme s tím, že v pohraničních oblastech s NDR a PLR máme řadu zdrojů, které znečišťují životní prostředí a tím komplikují život nejen nám, ale hlavně našim sousedům."

Výše zmíněná dohoda, pokud bude plněna, by mohla k řešení sporůvých otázek mezi jejimi signatářskými zeměmi značně přispět. V tomto směru je možné považovat za slibné ujištění našeho premiéra, že čs.vláda nedá souhlas k postavení žádou nové výrobní kapacity, která by znečišťovala životní prostředí sousedních zemí.

Kontrastně s tímto vyjádřením předsedy Federální vlády ČSSR však vystupuje případ výstavby obří koksárny u obce Stonava na Karvinsku, v těsné blízkosti hranic s Polskem. Problémy, jež s budoucím provozem tohoto gigantu souvisejí, vrhají již nyní stín na vzájemné čs.-polské vztahy, což se projevuje nejen na diplomatické úrovni.

Koksárna má být dle svých původních parametrů největší v zemích RVHP. Její plánovaná produkce předpokládá spracování více než 2 mil. tun černého uhlí za rok. Důvody, proč byla lokalita pro stavbu této koksárny vybrána tak blízko čs.-polských hranic, jsou zejména úzce ekonomické. Uhlí může být totiž až za 60% dopravováno pásovými dopravníky ze sousedního dolu.

Polská odborná i laická veřejnost je však zneklidněna ekologickými důsledky, které mohou nastat po uvedení tohoto komplexu do provozu. Obává se, že působením převládajících větrů až 80% vyprodukovaných emisí dopadne na území PLR;

♀ že spaden emisi dojde k ohrožení zásobního nádrže pitné vody pro celou oblast Slezska - Goczałkowického jezera, vzdáleného 20 km od stavby koksárny;

♀ že při případné havárii čističky odpadní koksárenské fenolčapkové vody unikne tato jedovatá tekutina do pohraniční řeky Olše a dále do Odry;

♀ že na tomto území, kde je již nyní katastrofální stav evoluující, projevující se také rozsáhlým hnutím lesů, dojde k jeho dalšímu prudkému zhoršení;

♀ že rekreační a lázeňská část polských Beskyd bude ekologicky devastována na úrovni Jizerských hor;

♀ že všechny tyto aspekty se značně nepříznivě projeví na zdravotním stavu a průměrné délce života obyvatelstva tohoto území.

Sdílíme obavy našich polských sousedů. Chápeme, že argumenty čs.strany odůvodňující ekologickou bezpečnost budoucího provozu této koksárny, než něž patří předpokládané zastavení výroby ve dvou zastaralých koksárnách, poukazování na novou technologie výroby koksu, plánovaná instalace odstraňovacího zařízení, budování čističky odpadních vod a další, neochou tyto obavy polských občanů rozptýlit. Právě strach o osud svého kraje a svých dětí přinesl veřejnost polského Těšínska k uspořádání protestní demonstrace proti výstavbě této koksárny. Ostatně již sám fakt, že československá strana údaje uvažuje o snížení výkonu koksárny na polovinu, svědčí o tom, že naši kompetentní činitelé si jsou vědomi mnoha negativních důsledků pro životní prostředí v přilehlých oblastech Polska v souvislosti s budoucím provozem tohoto výrobního zařízení.

Pedle původních záměrů má být výroba koksu v tomto gigantickém objektu zahájena v roce 1992. Obrácíme se na čs.vládu s žádostí, aby znova přehodnotila své výrobní záměry s ohledem na připravovanou restrukturalizaci národního hospodářství, aby posoudila, zdali je výstavba nové obří koksárny ve Stonavě skutečně potřebná. Pokud ale neexistují záruky, že budované výrobní zařízení nebude zhoršovat již tak vážně

narušené životní prostředí v tamní oblasti, potom žádáme bezpodmínečné zastavení jeho výstavby. Kromě čistého ovzduší je ohrožená také atmosféra veřejného přátelství a porozumění mezi lidmi na obou stranách společné hranice.

Tomáš Bradílek
mluvčí Charthy 77

Dana Němcová
mluvčí Charthy 77

Saša Vondrá
mluvčí Charthy 77

Slovo k srpnovému výročí

Bližíme se zase k výročí osudového dne 21.srpna 1968. Tehdy naši nem přepadla v noci vojska pěti zemí, jež měly být našimi spojenci, na prvním místě vojska Sovětského svazu. Přepadla nás proto, že jsme po velkých ztrátech morálních i hospodářských došli k názoru, že systém svaný socialismus je třeba v novém změnit. Reakční část státního a etnického aparátu se však změn lekla a proto se několik jejich představitelů dopustilo vlastizrady. Požádali tajně o zásah tehdejší stejně reakční vedení Sovětského svazu a otevřeli jeho vojákům cestu. Stalo se tak proti vůli většiny československého lidu a všech ústavních orgánů a v rozporu s mezinárodním právem. Tento zásahem se reformní proces zastavil, postupně zrušil, a my jsme byli hospodářsky a kulturně násilně zatlačeni do stavu, který přetrval dodnes. Jeho důsledky jsou pak nejen hluboké a neřešené problémy hospodářské, politické a sociální, ale i zkoušenosť československého občana, že o zásadních věcech, které se ho dotýkají, nemá možnost rozhodovat on sám, ale že vše o nich rozhoduje někdo jiný za něj a často v rozporu s jeho zájmy.

K reformám, jež se tehdy u nás připravovaly, se nezitím dostaly i některé další země, na prvním místě Sovětský svaz. Jejich společným jmenovatelem jsou změny, směřující k větší demokracii, pluralitě a otevřenosť. Demokracii potřebujeme jako čistý vzduch, sní se všech stran. I v mezinárodních vztazích nastávají změny k lepšímu. Myšlenka evropského sjednocení doostává jasnéjší kontury. Sovětská vojska, rozmístěná ve střední Evropě, začínají postupně odcházet domů. Střední a východní Evropa tak stojí tváří v tvář nové situaci a Československo a události z roku 1968 v ní zaujímají klíčové postavení. Zdá se proto, že vteřejné odsouzení vojenské intervence v Československu je otázkou blízké budoucnosti.

Reakční část našeho státního a etnického vedení ovšem jakékoli zásadní demokratické reformy stále tvrdosíjujeji odmítá a drží se u moci jen násilím a zastrašováním. Svou legitimitu odvazuje právě z vojenské intervence před jednadvaceti lety, ačkoli síly, které ji přivedly k moci, už padly.

Náš postoj k 21.srpnu se nemění. Vojenskou intervenci je třeba odsoudit, což ale předpokládá zahájit otevřenou a svobodnou diskusi o událostech Pražského jara a následného období tzv.normalizace.

Bližíci se 21.srpen ovšem dělá starosti mnoha odpovědným a uvážlivým lidem mezi námi. Uplynulý rok totiž jasné ukázal, že občané už nechtějí jen čekat, zvláště když se vedle nás dějí tak veliké změny k lepšímu. Musíme tedy očekávat, že i letos budou mnozí lidé hledat svůj výraz pro nescuhlas s poslory, které u nás panují. Totéž ovšem ví i mocenské vedení a chystá se zase - jak nazvádějeme vystupňování kampaň - proti takovým projevům začínout a vyvolat otevřenou konfrontaci. Charť 77 a dalším nezávislým iniciativám se podsvárá dny s volavat a organizovat občanský odpor v ulicích. Nechceme však a ani nemůžeme vybízet k takovým akcím, které by za dané situace ohrozily bezpečnost občanů. Pokud se však občané sami abremázdí a bude třeba i pokojně demonstrovat, zdůrazňujeme, že na to mají právo. Vládu vyzýváme, aby teto právo respektovala a aby si uvědomila, že nese veškerou odpovědnost za jakékoli zásah.

Ke spoluobčanům se pak obracíme s žádostí, aby odpovědně volili své kroky a uvážili své satírní reálné možnosti, protože nelze vyloučit, že nedojde k provokacím a brutálním zásahům ze strany policie i proti celému pokojným shromážděním.

Mnozí aktivisté nezávislých iniciativ se pak rozhodli, že svůj občanský postoj vyjádří tak, že se dne 21.srpna v odpoledních hodinách bude klidně procházet v centrech měst, nebudou tam používat hromadnou dopravu a v 17 hodin se každý z nich na svém místě zastaví v dvouminutovém tichém protestu, který bude současně přihlášením se ke svobodě, demokracii a lidským právům.

za Chartu 77: mluvčí Tomáš Hradílek, Dana Němcová, Saša Vondra
za Nezávislé mírové sdružení: sástupci Kapa Holcnerová, Jan Chudomel, Jana Petrová,
Jan Svoboda, Ruth Šormová
za České děti: Petr Placák
za Mírový klub Jana Lennoma: Heřman Chromý, Stanislav Penc ml.
za Společenství přátel USA: Ing. Petr Bartoš, Ing. Bedřich Koukný
za Poloko-čs. solidaritu: Petr Pospichal, Anna Žabatová

Pozdrav účastníků Mezinárodní konference o právu národů na sebeurčení a rovnoprávnost, konané v Rize 21.-22. srpna 1989.

Dámy a pánové,

scházíte se, abyste se pokusili objektivně zhodnotit citlivé a denodávna jednostranným výkladem zednářské údoby Vaši novodobé historie, spojené s počátkem I. světové války.

Dobrat se pravdy dějin není škol nijak snadný. Jsme si spolu s Vámi vědomi, že bez hlubokého, ideologicky nedeformovaného poznání minulosti není možné učinit zadost historické spravedlnosti, nelze pravdivě vnímat a reflektovat potřeby a požadavky současnosti a je obtížné svéat zápas za demokracii a za právo národů rozhodovat o svém vlastním osudu.

Chápeme plně vážnost tohoto úkolu. Chápeme to o to více, že právě ve dnech Vašeho jednání si připomínáme 21. výročí nezákonitého zásahu armád pěti zemí Varšavské smlouvy do nezáviselných práv našich národů. Důsledky tohoto agresivního počinu doložají na naší zemi dodnes a jsou hlavní příčinou toho, že naše společnost zatím nevykročila na cestu hluboké, všeestranné obnovy. Dosáhnout záhadného překonání tohoto dějinného faktu je pro naši zemi proto prveňadým úkolem. V tomto úsilí mohou být pro nás podněty a závěry z Vaší konference, věnované analýze historických souvislostí roku 1939, zdvojeně inspirace a pouilly.

Přejeeme Vašemu jednání dělnou a tvůrčí atmosféru.

V Praze dne 19.8.1989

Tomáš Hradílek
mluvčí Charthy 77

Dana Němcová
mluvčí Charthy 77

Saša Vondra
mluvčí Charthy 77

(Dne 21.8.1989 přečetl v Rize jménem Charthy 77 tento pozdrav host konference František Janouch.)

Charta 77/54/89

FIDESZ, Budapest

Milí přátelé,

chceme Vám poděkovat a zároveň vyjádřit svou klubekou úctu nad tím, že snoubí z Vás přijeli nedávno do Prahy, aby tu s neobyčejným osobním nasazením a jménem všech mladých a nezávisle myslících Maďarů veřejně protestovali proti vojenské intervenci do Československa před jednadvaceti lety a proti maďarské účasti na této invazi. Ruce z nás byly 21. srpna ve vězení nebo jinak zadržovány, a proto nebylo v našich silách poděkovat Vám osobně. Přijměte tedy náš dík alespoň dodatečně.

Vaši přítomnost v Praze chápeme jako výraz zájmu našich národů na utváření dobrých sousedských vztahů a společného evropského domu. Tím rozhodněji protestujeme proti neosprávněnému a náletnému udržení mnoha maďarských, polských, italských, německých (z NDR i NSR), nizozemských, jugoslávských, ale i československých občanů, kteří 21. srpna v ulicích Prahy nedělali nic jiného, než že pokojným způsobem vyjadřovali tento svůj názor. Požadujeme okamžité propuštění Györgye Kerényiho a Tamáše Deutsche, kteří jsou dosud drženi ve vazbě v Praze.

Chceme také vyjádřit svou solidaritu s těmi maďarskými občany, kteří na protest proti postupu československých úřadů drží před budovou čs. zastupitelství v Budapešti hladovku.

V Praze dne 26.8.1989

Tomáš Hradílek
mluvčí Charthy 77

Dana Němcová
mluvčí Charthy 77

Saša Vondra
mluvčí Charthy 77

Charta 77/55/89
Sdělení VONS č. 1062

K odsouzení Stanislava Devátého

Okresní soud v Gottwaldově, jehož senátor předsedal JUDr. Václav Petrásek, rozhodl dne 29.8.1989 v hlavním líčení, že Stanislav Devátý je vinen spáchání trestného činu pobuřování, a odsoudil ho za to k trestu odňtí svobody v trvání 20 měsíců nepodmíněně, se zařazením do L.nápravné výchovné skupiny. Stanislav Devátý se proti rozsudku na místě odvolal, prokurátor si ponechal lhůtu na rozmyšlenou. Veřejné zasedání, v němž bude krajský soud v Brně rozhodovat o odvolání Stanislava Devátého proti rozsudku, je možno očekávat v druhé polovině září nebo října.

Obžalobou okresního prokurátora v Gottwaldově JUDr. Pavla Omelky, který byl přítomen u hlavního líčení, byl Stanislav Devátý stíhan mejen pro trestný čin pobuřování, nýbrž i pro tr.čin stěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle §156a tr.z. a pro trestný čin útoku na veřejného činitele podle §156/2 tr.z. Prvňák z nich se měl dopustit tím, že neuposlechl výzvy veřejného činitele k zachování veřejného pořádku při prvnájoye manifestaci v Praze. Druhého se měl dopustit hrubou urážkou příslušníků VB, kteří konali službu ve všechnském a cekovním oddíle Městské správy VB v Praze, kam byl Stanislav Devátý po svém zadržení na Václavském náměstí dne 1.5.1989 umístěn. Ačkoli k projednávání této části obžaloby bylo předvoláno několik svědků, nedostavil se žádný z nich a navíc se na začátku hlavního líčení prokázalo, že žádný z nich dokonce ani obsílku k soudu neobdržel. Přítomní nezávislí pozorovatelé se shodli v tom, že svědci nebyli pováni záměrně, aby mohlo dojít k rychlému odsouzení Stanislava Devátého alespoň pro trestný čin pobuřování.

Vzhledem k nepřítomnosti svědků vyloučil na začátku hlavního líčení soud řízení o trestných činech stěžování pravomoci veřejného činitele a útoku na veřejného činitele z tohoto řízení. O těchto trestných činech se má konat později samostatné soudní řízení.

Soud se tedy zabýval otázkou, zda Stanislav Devátý je vinen spácháním tr.činu pobuřování podle §100/la,3a tr.z., jehož se měl dopustit tím, že z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky se podílel na koncipování a vyhotovení dvou písemností, na jejich zveřejnění a odeslání Federálnímu shromáždění a předsednictvu Federální vlády. První písemností je petice, připravená aktivisty SPUSA, kterou do 31.12.1988 podepsalo 430 občanů a která požaduje dodržování lidských práv a demokratizaci společenského života. Podle obžaloby této petice lživě obviňuje státní a společenské zřízení z porušování práv a svobod. Druhou písemností byl dopis týkající vrcholným státním orgánům, který urgoval předešlé petici. Text této druhé písemnosti měl být dne 3.2.1989 vysílán rozhlasovou stanici Svobodná Evropa.

Při hlavním líčení byly slyšeny pouze tři svědci a byla čtena jedna svědecká výpověď, učiněná v přípravném řízení. Svědci se hlásili k podpisu této petice, nikdo však neuvedl, že by ho o podpis požádal Stanislav Devátý. V přípravném řízení bylo slyšeno zhruba 80 signatářů této petice. Na 60 jich odmítlo vysvědčit a ze zbylých svědků nikdo nepotvrdil, že by je s peticí seznámil Stanislav Devátý.

V dalším důkazním řízení bylo znaleckými posudky potvrzeno pouze to, že podpis na obou písemnostech jsou s největší pravděpodobností podpisy Stanislava Devátého, že tento písemnosti byly psány na psacím stroji, odkaženém v byte St.Devátého, a že osoba, která zlepovala obálky, má krevní skupinu B, kterou má také Stanislav Devátý.

Protože Stanislav Devátý se k obžalobě a řeševánímu jednání ani v přípravném řízení, ani před soudem nevyjádřil, mohl soud na základě provedených důkazů dospat pouze k přesvědčení, že Stanislav Devátý obě písemnosti podepsal jako ručitel a odeslal je vrcholným státním orgánům. V rozporu s hlavní zásadou trestního práva, že vinu musí být vždy prokázána, odsoudil Stanislava Devátého i za to, že se podílel i na koncipování a vyhotovení těchto písemností, na organizování podpisové akce, a rovněž za to, že tento druhé písemnosti poskytl rozhlasové stanici Svobodná Evropa. Své přesvědčení, že St.Devátý tento písemnosti této rozhlasové stanici poskytl, založil soud na pouhém dohadu, že prý St.Devátý je s touto stanici v telefonickém spojení, jak o tom svědčí rozhovor, který poskytl BBC a Svobodné Evropě. Jen tento

sávár soudu umocnil odsoudit Stanislava Devátého pro tržní pobuňování, navíc podle přísnější kvalifikace podle odst.3a ustanovení podle §100 tr.zákona, posluhující toho, kdo pobuřující projev rozšíří rozhlasem, tiskem nebo jiným podobně účinným způsobem.

Stíhání Sr.Devátého pro tržní pobuňování považujeme vzhledem k českávazkům za nesprávné a nemravné. Jeho odsouzení bez důkazu je však přímo výsledkem právu a čs.společnosti a naplnuje nás blubohým obavami. Za dvacet let, od roku 1968, nám není soud jediný případ rozbudku, který by s takovým cynismem porušil základní zásady trestního práva.

Na porušení těchto zásad poukázal v závěrečné řeči i obhájce JUDr.Jiří Machourek, který mimo jiné uvedl, že za celou svou advokátskou praxi se nesetkal s případem, kdy tvrzení obžaloby by byla v tak příkrém rozporu s provedenými důkazy. Návrhy JUDr.Machourka na doplnění dokazování, které přednesl v průběhu hlavního líčení, byly zamítнутý. Obhájce navrhoval slyšení dvanácti svědků, kteří byli vyslechnuti v přípravném řízení, a dále, aby dokazování bylo rozšířeno o posudky, vyjádření institucí a další důkazní prostředky, jimiž by se prokázalo, v čem je inkriminovaná petice pravdivá a v čem je lživá.

Hlavního líčení se chtělo zúčastnit asi 70 přátel Stanislava Devátého. Bylo však pro ně vyhrazeno pouze pět vstupenek, zbytek soudní síň zaplnila čas.kvalifikovaná veřejnost vybraná z aktuálních příslušovatelských režimů. Chovali se agresivně a rušili soudní jednání, takže je předseda senátu musel napomenout. Soudní jednání rušili i přítomní pracovníci Čs.televize, kteří se pokoušeli filmovat Sr.Devátého i přes jeho protesty. Hlavního líčení se zúčastnili jako pozorovatelé Bernhard Haffke, profesor trestního práva a filosofie a sociologie práva na univerzitě v Pasově, který zastupoval Mezinárodní helsinskou federaci, a dále zástupci velvyslanectví USA a Kanady.

Pro Charty 77, jejímž byl Stanislav Deváty mluvčím, a pro VONS, jehož je členem, jakéž i pro další nesávislé iniciativy, v nichž působí, je jeho odsouzení a veškeré jeho říkání obvištět bolestně. Do vězení má jít jeden z nejstarších jehich aktivistů občanských iniciativ, přičemž jeho zdraví je podloženo trojlí hladovkou, jíž úspěšně protestoval proti vznětu, které na něho byla letos již třikrát uvalena. Vyzýváme všechny lidi dobré vůle, doma i v cizině, k solidaritě se Stanislavem Devátým a tím i k solidaritě s něm dělají a nápasem za lidská práva a demokratickou společnost.

V Praze dne 31.8.1989

Tomáš Hradilek
mluvčí Charty 77

Dana Němcová
mluvčí Charty 77

Ondřej Vondra
mluvčí Charty 77

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Na vědomí: Federální ohromdění ČSSR

Výbor čs.věřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci

*

Vlády Dánského království, Francouzské republiky, Italské republiky, Kanady, Lichtensteinského knížectví, Maďarské lidové republiky, Nizozemského království, Norského království, Polské lidové republiky, Rakouské republiky, republiky San Marino, Spojeného království, Spojených států amerických, Spolkové republiky Německa, Svazu sovětských socialistických republik, Španělského království, Švédského království, Švýcarské konfederace.

Dne 15.8. t.r. se na Vás obrátilo několik čs.občanů se žádostí o pomoc ve věci Stanislava Devátého. Tehdy držel již potřetí hladovku na protest proti svému nezákonnému vězování. 17.8. byl pro vážný zdravotní stav propuštěn a vazby, avšak trestní oznámení nebylo zařazeno.

Dne 29.8. pak odsoudil okresní soud v Gottwaldově Stanislava Devátého k 20 měsícům odňatí svobody nepodstatně za údajný tržní pobuňování, kterého se měl dopustit tím, že spolu s dalšími čs.občany odesílal našim státním orgánům petici, jeho poukazovala na rozporu mezi praxí našeho státního vedení a mezinárodními sázavskými, ke kterým se toto vedení omluvně i slovně blási, a žádala jejich odstranění.

Boszudek, který dosud nebyl první mocí, považujeme nejen za neprostě ignorování mezinárodně přijatých závazků, ale i za výslech patřičnému právu ustanovenému českou a rovněž čs.zákonům. Během soudního líčení totiž nebyl proveden naprostě žádny důkaz o vině ani z hlediska dosud platného trestního řádu.

Další dva trestné činy, pro které je St.Devátý žalován, totiž stělování výkonu pravomoci veřejného činitele a verbální útok na veřejného činitele, byly navíc vyloučeny k svláštěnímu projednání pro nepřítomnost svědčů.

Celý proces proto považujeme za nezákonny, nezrychle vykonstruovaný a spolu s kampaní v tisku namířený přímo proti osobě Stanislava Devátého. Je svým způsobem mstou na člověku, který s nasazením vlastního života trvá na dodržování lidských práv a občanských svobod v naší zemi.

Nalehavě Vás proto znova prosíme, abyste použili všech dostupných prostředků, vyplýajících ze Závěrečného aktu a dalších dokumentů Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě k přesvetření tohoto alarmujícího případu.

Zdraví St.Devátého je dlouhodobým hladověním narušeno a dalším vězením by byl v nebezpečí jeho život.

Tomáš Hradílek, Dana Němcová, Božka Vondra - mluvčí Charty 77

Jiří Hájek - předseda Čs.helsinského výboru a první mluvčí Charty 77

Václav Kavel - první mluvčí Charty 77

Rudolf Battěk, Jiří Dienstbier, Jiří Hanzeška, Iva Kotrlá, Zdeněk Kotrlý, Bedřich Koutný, Jiří Kratochvíl, Ivan Lamper, Václav Malý, Eliška Nejedlerová, David Němcov, Bedřich Placák, Petr Placák, Petr Pospíchal, Lenka Procházková, Jaroslav Šabata, Anna Šabatová, Jáchym Topol, Zdeněk Urbánek, Petr Uhí, Ludvík Vaculík, Lucie Váňová, Barbara Veselá, Josef Vohryzek, Rudolf Zeman, Miroslav Zikmund

Přílohy: Text druhého dopisu, se jehož údajné autorství je St.Devátý rovněž stíhán; dokument Charty 77/55/89 a závěrečná řeč St.Devátého před okresním soudem v České Lípě.

Na vědomí: Výbor čs.veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci, Mezinárodní helsinská federace pro lidská práva (IHF), Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH), Mezinárodní společnost pro lidská práva (ICRH)

Za správnost ručí: Jiří Hájek, Kosatcova 11, 100 00 Praha 10

Ivan Lamper, Rybákovova 27, 100 00 Praha 10

V Praze dne 31.8.1989

Sdělení Výboru na obranu nepravedlivě stíhaných, který je členem pro lidská práva a členem Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH)

Všechna sdělení VONS jsou zasílána Federálnímu shromáždění. Jména a adresy členů VONS jsou uveřejněna ve sdělení č. 860.

Sdělení č.1047 (Vladan Kočí odsozen)

Dne 13.7.1989 byl Vladan Kočí v odročeném hlavním líčení vojenským obvodovým soudem v Praze za předsednictví JUDr.Jana Lansberga uznán vinou spáchání tr.činu neuctoupení služby v ozbrojených silách podle §269/1 tr.z. a odsozen i nepodmíněněmu trestu odňtí svobody v termínu 16 měsíců s výkonem v L.NVS. Vladan Kočí byl pro tento tr.čin odsozen již lonského roku k 15 měsícům nepodmíněně. Zhruba po dvou a půl měsících byl však propuštěn, neboť zbytek trestu byl amnestován rozhodnutím prezidenta republiky ze 27.10.1988 (viz naše sdělení č.787, 810, 820, 1029).

V hlavním líčení, které se konalo u vojenského obvodového soudu v Praze nepřijal sendt společenskou záruku nabízenou Nezávislým národním sdružením a tím, že ve smyslu zákona není NNS organizací, která by takovou záruku mohla nabízet. Při soudním jednání byly opět konstatovány náboženské motivy jednání Vladana Kočího, který náměsíce, jak uvedl ve své závěrečné řeči, vykonat vojenskou příslušbu, protože by ho zavazovala k případnému použití zbraně vůči bližnímu. Jak Vladan Kočí, tak i soud v odůvodnění rozsudku poukázali na změny v zákonických úpravách vojenské povinnosti v Poletku a Maďareku a možný vývoj této sněrem i v Československu.

Soud

však konatakoval, že podle dosavadních zákonů je Vladan Kočí vinou. Odprávní vojenská služba se stává pravděpodobně určitým celeapoledenským problémem. Jen k útvaru, kam něl nastoupit Vladan Kočí, nezastoupili kromě něho další dva branci. Rozsudek nenabyl právní moci. Vladan Kočí i prokurátor si posochali lhůtu na rozmýšlenou k případnému odvolání. Kromě rozsudku vyhlásil soud i unesení, jímž rozhodl o propuštění Vladana Kočího z vazby. Toto rozhodnutí zdůvodnil tím, že další odvod branců je až v říjnu r.r. a že do té doby nastoupí Vladan Kočí, stanovi se rozsudek pravomocný, který má odkladný účinek, takže Vladan Kočí zástavá dál ve vazbě. O stížnosti prokurátora bude rozhodovat vyšší vojenský soud v Přibrami, a to dříve, než dojde k odvolacímu řízení. Vladan Kočí je ve vazbě od 15.5.1989.

Vladan Kočí, nar.7.8.1963, violencialista, je ženatý a je otcem čtyřletého dítěte. Adresa manželky: Hana Kočí, Janský vršek 9, 118 00 Praha 1.

V Praze 25.7.1989

*

Sdělení č.1052 (Trestní stíhání pro přečin proti Janu Rampichovi zastaveno)

Krajský soud v Plzni dne 6.7.1989 na základě stížnosti městského prokurátora zrušil rozsudok okresního soudu Plzeň-město a trestní stíhání Jana Rampicha pro přečin proti veřejnému pořádku podle §6 až zákona o přečinech zastavil.

Jan Rampich, signatář Charty 77, nar.30.5.1966, bytem Šalavská 26,301 44 Plzeň, byl stíhán proto, že "dne 28.ledna 1989 v odpoledních hodinách na opakovovanou výzvu VB neopustil náměstí Míru, kde mělo dojít k nepovolenému shromáždění neodpovědných živlů a cílem narušit veřejný pořádek, přičemž nepovolených shromáždění nerušujících veřejný pořádek se vícekrát zúčastnil." (viz naše sdělení č.989)

V Praze dne 6.8.1989

*

Sdělení č.1053 (Rozsudek nad Vladanem Kočím pravomocný)

Dne 10.8.1989 zamítl vyšší vojenský soud v Přibrami ve veřejném zasedání, konaném v budově obvodevého vojenského soudu v Praze na Pankráci, odvolání Vladana Kočího proti rozsudku, jíž byl tento odpěrač vojenské služby z důvodu náboženského přesvědčení odsezen k 16 měsícům odnětí svobody s výkonem v I.NVS. Rozsudek soudu prvního stupně se tím stal pravomocný.

Před zahájením odvolacího líčení rozhodl soud o vazbě Vladana Kočího. Zamítl stížnost prokurátora proti rozhodnutí obvodevého vojenského soudu, který při vynásení rozsudku 13.7.1989 rozhodl ustanovením, že Vladan Kočí se propouští na svobodu. Vyšší vojenský soud však zdůraznil, že nástup trestu Vladana Kočího bude stanoven na blízký termín, předpokládá se, že před 21. srpnem. Protože Vladan Kočí vykonal od 5. června do 10. srpna vazbu dva měsíce a pět dnů vyměřeného šestnáctiměsíčního trestu, abývá mu vykonať třináct měsíců a pětadvacet dní. Obhájce JUDr. Metejl podal současně žádat o odklad výkonu trestu o jeden měsíc v souviselosti se žádostí Vladana Kočího vystěhovat se z Československa.

Soudru vyššího vojenského soudu předsedal JUDr. Jan Svoboda. Veřejně zasedání se zúčastnilo jako veřejnost jednotka mladých mužů, pravděpodobně jednotka frekventantů SSB!

Soud rozhodoval pouze o odvolání V.Kočího, prokurátor se neodvolal, omítl se na požadavek, aby soud nařídil okamžitý nástup trestu. Obhájce poukázal ve svém konečném návrhu na změnu právní úpravy vojenské povinnosti a možnosti náhradní vojenské služby v Maďarsku a v Polsku a na očekávané změny v SSSR. Vladan Kočí během veřejného zasedání požadoval, aby mu byl výkon trestu odložen až do doby, kdy také v Československu dojde ke změně právní úpravy, anebo aby mu byla dána možnost vystěhovat se do země, jejíž zákony zaručují odpářením náhradní civilní službu. (Viz naše sdělení č.787, 810, 820, 1029, 1047)

V Praze dne 10.8.1989

*

Sdělení č.1054 (Represe v souvislosti s peticí Několik vět)

Dne 26.7.1989 bylo dle sdělení oficiálních sdělovacích prostředků zahájeno trestní stíhání ve věci pobuřování podle §100/la, 3a tr.z., jehož se měl dopustit nezákonné pachatelé koncipováním a rozhodováním provedení Několik vět, k němuž se dosud připojilo více než 19 000 občanů. V rámci tohoto trestního stíhání ve věci byly provedeny u několika aktivistů nadávnostních iniciativ domovní prohlídky a proti několika dalším bylo zahájeno řízení o přečinu.

Dne 27.7. provedla Státní bezpečnost domovní prohlídky v bytě Jana Urbana, signatáře Charty 77, a v bytě rodičů jeho ženy v Praze, v bytě Saň Vendry, mluvčího Charty 77, a na chatě jeho ženy. Další domovní prohlídky proběhly i u Stanislava Devátého, signatáře Charty 77, v Gottwaldově, v prázdném bytě Jiřího Křížana a u Křížan na chatě. Jména a adresy Stanislava Devátého, Jiřího Křížana a Saň Vendry byly spolu se jménem a adresou Václava Havla uvedeny na petici Několik vět s tím, že je na ně možno zasílat podpisy. Těhot dne provedli příslušníci StB domovní prohlídku i u signatáře Charty 77 a člena Klubu právní podpory Václava Černíka v Třebechovicích pod Orebem a zároveň mu vyslovili podezření z přečinu proti veřejnému pořádku podle §6 c) zákona o přečinech. Další dvě domovní prohlídky byly provedeny u dvou občanů v Přestupe, kteří si nejkrajněji zveřejnění svých jmén a dále u Beněho Matouška a Liberce, signatáře Charty 77. Dne 20. srpna byla v této věci provedena i domovní prohlídka u RNDr. Antonína Petráska, programátora, bytem Blanická 14, Brno-Vinohrady a v bytě jeho matky v Bořeticech, okres Břeclav. Antonínu Petráskovi bylo vysloveno podezření z přečinu proti veřejnému pořádku podle §6 c) zák. o přečinech na údajné shromáždování podpisů pod provolání Několik vět.

Podezření z přečinu proti veřejnému pořádku bylo za rozšířování petice Několik vět a ohlášení podpisů vysloveno i Janu Jandovi a Miroslavu Grhovi, dělníkům na píle ve Zbytinách u Volar a Oliveru Kuckovi, dřevorubci ze Strážného u Volar. Od 4. srpna je vedeno stejně přečinové řízení s Petrem Sulákem a od 7. srpna se Stanislavem Bálusem, bytěn Žďár nad Sázavou, Haškova 20/10, členem hnutí za občanskou svobodu a s Jiřím Fajucem z Liberce (viz sdělení č.1048). Totož řízení bylo zahájeno i se čtyřmi prostějovskými občany, z nichž je známo pouze jméno Petra Kunčáka. Občané, s nimiž je vedeno řízení pro přečin proti veřejnému pořádku, mohou být potrestáni až šestiměsíčním vězením nebo peněžitým trestem do 20 000,- Kčs nebo obojím. Je pravděpodobné, že podezření z přečinu bylo vysloveno i dalším osobám.

Za rozšířování petice Několik vět zahájil 22.7.1989 vyšetřovatel VB OS SNB Třebíč npr. Jiří Klíma trestní stíhání pro trestný čin podněcování podle §164 tr.z. proti Dušanu Stuchlíkovi, npr. 1.3.1972, uční SOU Praha 9-Čakovice, bytem Brno - Řepyšice, Pšenák 12b. Dušan Stuchlík se měl tehoto činu dopustit tím, že "22.7.1989 kolem 9.00 na železniční stanici v Třebíči vyhodil z rozjíždějícího se vlaku několik výtisků protistátní tiakoviny Několik vět, tedy veřejně podněcoval k trestnému činu". Toto uvažení o trestním stíhání však okresní prokurátor v Třebíči JUDr. Stanislav Svoboda 24.7.1989 zrušil jako nezákoně a neodůvodněné. Po zrušení tohoto uvažení však bylo D. Stuchlíkovi vysloveno podezření z přečinu proti veřejnému pořádku podle §6 c) zákona o přečinech.

V souvislosti s peticí Několik vět již proběhlo a stále probíhá mnoho výslechů. Tento postup státních orgánů pokládáme za nepřípustný a nezákoně, svědčí je v rozporu s patičním právem zaručeným ústavou.

V Praze dne 24.6.1989

*

Sdělení č.1055 (Jakub Dubský stíhán pro záškodnictví)

Dne 29.6.1989 byl na svém pracovišti - maringotce v okrese Kolín - zadřen ředitel ředitelství čerpač vody Jakub Dubský, absolvent filozofické fakulty Univerzity Karlovy z Prahy. Vyšetřovatel StB s krajské správy SNB v Ústí nad Labem, odbočka Litoměřice, JUDr. Antonínu Novák proti němu téhož dne vynesl obvinění pro pomoc k tř.činu záškodnictví podle §101c k §95/la,c tr.zákona. V případě odmítnutí mu hrozí trest odnětí svobody od dvacáeti do patnácti let nebo trest smrti.

Jakub Dubský se údajně podílel na záškodnictví, jehož se v letech 1964 až 1987

měla v severních Čechách dopouštět skupina mladých lidí, označovaná za neofašistickou. I když je vyšetřování proti vše než třiceti členům této skupiny již dávno ukončeno a obviněni jsou již dva roky ve vazbě, StB se snaží, zřejmě v rámci kampaně proti nezávislým iniciativám, dodatečně prokázat, že mezi údajně neofašistickou skupinou a mazi Jakubem Dubským a dalšími třemi muži, uváděnými koncem června r.v., existovalo spojení. Jsou to Julius Náč, nar.7.10.1950, bytem Liběchov 192, Jan Gregor, nar.10.5.1945, bytem Horatovice, Marnkova 894 a kpt.ÚSLA Josef Němc, účitel bojové přípravy ve vojenské hudební škole v Roudnici nad Labem. Tito muži nejsou signatáři Charty 77 a na činnosti nezávislých iniciativ se nepodíleli. Jakub Dubský je synem signatářů Charty 77 PhDr. Ivana Dubského a Ireny Dubské, která je manželkou Zdeňka Mlynáře, s nímž od roku 1977 žije ve Vídni. Při dosavadní prohlídce, provedené v byte PhDr. Ivana Dubského v této trestní věci, bylo odhalo 17 poliček, které však k záškodnické činnosti nemají žádný vztah (dva pascí stroje, korespondence, fotografie, různé publikace jako např. Jan Patocka - Osobnost a dílo a Cyrilometodějáký kalendář z r.1968). Jakub Dubský byl v prvních čtrnácti dnech vazby podroben pěti výslechům. Vyšetřovatel ho vyslychal, zda byl v létě r.1985 v restauraci Krebián pod Kokotínem a téhož roku v restauraci Kíp ve Štětí a naznačoval přítom, že se tam mohl setkat s někym ze stříhané skupiny. Během dosavadního vyšetřování nebyl předložen sebemenší důkaz, že by údajně záškodníci Jakuba Dubského s členy zmíněné záškodnické skupiny mohly mít kriminální povahu. Zadázející je i skutečnost, že vyšetřovatel StB samítl žádost odbájce o nahlédnutí do spisu.

Výbor na obranu nezávislých stříhaných by se neujal pachatelů takových trestních činů jako je žhářství nebo záškodnictví. Domníváme se však, že v případě Jakuba Dubského jde o zástupné trestní stříhaní. Také fakt, že čs. sdělovací prostředky publikovaly správu o záškodnické neofašistické skupině až dva roky po jejím zadržení, působí velmi nepřesvědčivě a navozuje otázku, zda se skutečně i tito lidé dopustili uvedené činnosti. Celý případ považujeme za pokus státní mocí sdílekat kreditovat Chartu 77 a ostatní nezávislé iniciativy.

V Praze dne 24.8.1989

*

Sdělení č.1056 (Represe proti Obrodi)

Státní bezpečnost v posledních týdnech zasáhla několikrát i proti členům Klubu za socialistickou přestavbu - Obroda, jejíž program usiluje o destalinizaci politického života, zrušení mocenského monopolu KSČ a dodržování všech lidských a občanských práv. Dne 27.7.1989 provedla StB domovní prohlídku v prahském bytě a na chatě Miloslava Hájka, předsedy Obrody, v byte Vladimíra Kolmistra v Kladně, jednateli Obrody, a v byte manželů Větka a Libuše Šilhánových v Praze a na jejich chatě a v byte Josefa Kotrké v Praze. Domovní prohlídky byly provedeny v rámci trestního stříhaní ve věci tr.činu hanobení republiky a jejího představitele podle §103 cr.z., jehož se měl nezdaný pachatel dopustit sapsáním písmačotí Všem členům KSČ a Prohlášení k 21.výročí 21.srpna 1968. Obě tyto písmačnosti byly diskutními materiály klubu Obroda.

Zásahy policie proti členům klubu Obroda jsou v posledních dnech časté, jejich členové jsou přepadáváni na ulici a jsou jim odcínány písmačné materiály, StB je předvádí k výslechům a stíží jejich byty. Např. dne 1.8.1989 se StB snážila zneškodnit schůzku členů tohoto klubu a po jejím skončení osam jejich účastníků zadržela.

V Praze dne 24.8.1989

*

Sdělení č.1057 (Ján Čarnogurský a Miro Kusý ve vazbě)

V pondělí 14.8.1989 bylo vyšetřovatelem StB Krajské správy SÚB v Bratislavě zahájeno trestní stříhaní ve věci tr.činu pobuřování podle §100/1a, 2, 3a tr.zákona a téhož dne byly provedeny domovní prohlídky v bytech, popř. chalupách a na pracovištích čtyř občanů: Jána Čarnogurského, Mireslava Kusého, Antona Seleckého a Hany Peniché. I když zpráva mluvčího ministerstva vnitra téhož dne uvedla, že jde o trestní stříhaní ve věci, a o trestní odpovědnosti jednotlivých osob bude rozhodnuto později, byli již týž den pravděpodobně všichni jmenovaní obviněni z tr.činu pobuřování, popř. navíc z předínu proti věřejnému pořádku podle §6

písm, a, c zákonu o přetínech. Anton Selecký a Hana Ponická jsou stále stíhání ne svobodě. Ján Čarnogurského a Mira Kusého vzial něčeský prokurátor v Bratislavě dne 17.8. a účinností od 14.8. do vazby. Podle další správy súdneho federálneho ministerstva vnitra mjr. Jiřího Bělohlávka ze 17.8. jsou oba obvinení nejen z tr.činu pobuřování, vybrž i z podvracení republiky, a to podle §98(1) tr.z. Ján Čarnogurský se měl tehototo trestného činu dopustit několika výroky svede jenžnými v samizdatovém časopisu Bratislavské listy, kde je uváděn jako vydavatel. Miroslav Kusý se měl tr.činu podvracení republiky dopustit několika výroky ve svých článcích a úvahách, které údajně vysílala rozhlasová stanice Svobodná Evropa. Pokud jde o tr.čin pobuřování, jehož se měli dopustit kromě Jána Čarnogurského a Mira Kusého i Anton Selecký, Hana Ponická a Vladimír Maňák, byla jeho skutková podstatu podle vyšetřovatele naplněna tím, že několik osob vypracovalo a dne 4.8.1989 zaslalo státním orgánům své písemnosti. První je dopis podepsaný Hanou Ponickou, Antonem Seleckým, Vladimírem Maňákem a Miroslavem Kusým z Bratislavu a Andrejem Strýčkem z Košic. Dopis je adresován úřadu vlády Slovenské socialistické republiky. V líponímá se v něm vstup vojsk pěti států Varšavské smlouvy před jedenadvaceti lety, který je hodnocen jako "porušení mezinárodního práva" a "přerušení demokratizačního procesu, který v Československu probíhal od nastupu Alexandra Dubčeka do čela komunistické strany". V dopise se rovněž vzpomínají následující léta "používajících prověrek, vyhazování z práce, odvolávání vlastních prohlášení a zavírání". Podepsání se rozhodli uctít památku těch spoluobčanů, kteří byli zastřeleni v srpnu 1968, a to v Bratislavě, Košicích a popřípadě v dalších slovenských městech. I když uctění mrtvých položením květin nepodléhá oznamovací povinnosti, oznamilo pět signatářů tohoto dopisu slovenské vládě, že tak hodlájí učinit, a to v neděli 20. srpna v 19 hodin v Bratislavě a Košicích na místech, jejichž v dopise označili. Dopis neobsahuje žádoucí výčtu spoluobčanů, aby se těchto písemních aktů zúčastnili. Odesílatelem dopisu byl Ján Čarnogurský, i když sám tento dopis nepodepsal.

Druhá písemnost, jejímž vyhotovením a odesláním Něštakému národnímu výboru ve Zvolenu měl být spáchán tr.čin pobuřování, se týká uctění památky bojovníků Slovenského národního povstání. Tento dopis podepsali z obviněných Ján Čarnogurský a Hana Ponická, Anton Selecký a Vladimír Maňák a dále Katarina Lazarová.

Bodatelně, dne 16.8.1989, byla provedena domovní prohlídka v bytě a na chatě Vladimíra Maňáka, který byl obviněn z tr.činu pobuřování podle §100(1)a tr.zákona, jehož se měl dopustit se čtyřmi aktivisty obviněnými 14.8. Nepodařilo se nám zatím zjistit, zda byly provedeny domovní prohlídky u dalších osob, např. u dalších neobviněných signatářů obou dopisů. Původní obvinění z předchozího proti veřejnému pořádku a eventuálně z tr.činu poškozování sájné republiky v cizině podle §112 tr.z. (u Mira Kusého) nejsou již v platnosti. Byla konzumována obvinění z pobuřování a podvracení republiky.

Není třeba zdůrazňovat, že tento postup při slovenských aktivistům nezávislých iniciativ a světlostě pak uvěznění dvou z nich je politickou represi, svědčící o nervozitě mocenských orgánů. Postup státních orgánů je alarmující pro Československou i mezinárodní veřejnost, neboť znemožňuje soudnictví represe vůči nezávislému prostředí. Od roku 1983, kdy byl za tr.čin podvracení republiky odsouzen k šesti letům odňtí svobody Jiří Wolf, bylo užito ustanovení o tomto trestném činu, které umožňuje uložit výsaké tresty za vyjádření kritických postořů, jen v několika případech, přičemž šlo vždy o etihájí jednotlivců, když mocenské orgány nakonec pod tlakem mezinárodní a domácí solidarity ustoupily a nebo zvolily relativně mírný postup. Poprvé od roku 1981 je použito ustanovení o podvracení republiky proti skupině aktivistů nezávislých iniciativ ve zřejmém úmyslu zinscenovat politický monopropces. Aplikace tohoto zákonodárského ustanovení vůči osobám, usilujícím o zlepšení společenských poměrů výhředně nendáluvým upůsobem, je v hrubém rozporu s mezinárodními závazky, které na sebe vzlá Československý stát, mj. v rámci helsinského procesu.

V osobách Jána Čarnogurského a Miroslava Kusého je postaveno několik okruhů nezávislých iniciativ současně. JUDr. Ján Čarnogurský, nar. 1.1.1944, bytem Karola Adlera 10, 841 02 Bratislava, působil jako advokát, později byl nucen pracovat jako dělník. Poté pracoval jako podnikový právník, svátek s důvodu politické diskriminace toho místo před dvěma roky stratil a několik desítek pokusů, kdy

se ucházel o místo podle své kvalifikace, bylo nedopříjemných. Ján Čarnogurský, který je synem slovenského politika Pavla Čarnogurského, je především znám jako jedna z vedených osobností slovenského katolického života a mnoho lidí na Slovensku i v Českých zemích mu vděčí za právní pomoc, kterou poskytuje i jako obecný zástupce v občanskoprávních sporoch u soudu. Ján Čarnogurský je členem Československého helsinského výboru a Iniciativy sociální obrany, kterou zastupuje v nedávno založeném Klubu vězňů hranic. Je jedním ze tří československých mluvčích Polek-čs.solidarity a stálým hostem setkání kolektivu mluvčích Charty 77. Je rovněž vydavatelem samizdatového časopisu Bratislavské listy. Je členem koordináčního výboru Rnutí za občanskou svobodu a jedním z nejaktivnějších slovenských členů této hnutí.

Universitní profesor PhDr.Miroslav Kušný, CSc., nar.1.12.1931, bytem Slovackého 21, Bratislava, byl v r.1969 zbezen svého mieta na Universitě J.A.Komenského, kde přednášel filozofii, a vyloučen z KSČ. Pracuje nyní jako samostatný odborný projektant v urbanistice. Od prosince 1976 je signatářem Charty 77, je členem kolektivu mluvčích Charty 77. Je rovněž členem Rnutí za občanskou svobodu. Při domovních prohlídkách jeho Státní bezpečnost zájem o jeho texty z poslední doby, jimiž komentoval současný politický vývoj na Slovensku a v Československu a které měly být vysílány rozhlasovou stanici Svobodná Evropa.

Obvinění katolického aktivisty Antona Šeleckého spolu s Jánem Čarnogurským svědčí o útoku státní moci proti slovenským katolickým intelektuálům, kteří vedle občanských demokratických svobod učili i také o svobodu náboženství. Stříhání spisovatelky Hany Ponické je zaměřeno proti slovenské nezávislé kultuře. Ze všech uváděných iniciativ je však nejvíce postiženo Rnutí za občanskou svobodu, jehož je všeobecne pět obviněných členů.

Další osobní údaje o obviněných zveřejníme později.
V Praze dne 24.8.1989

*

Sdělení č.1038 (Rozsudek nad Františkem Stárkem a Ivou Vojtkovou pravomocný)

Krajský soud v Hradci Králové zamítl ve veřejném zasedání, konaném dne 28.8.1989, odvolání Františka Stárka a Ivy Vojtkové, která podali proti rozsudku okresního soudu v Ústí nad Orlicí, čímž se tento rozsudek stal pravomocným. Okresní soud v něm uznal Františka Stárka vinoum spácháním trestného činu pobuřování podle §1001la, že tr.s. za vyhotovování a rozbíjkování undergroundových kulturních časopisů Vokno a Voknoviny. Ivu Vojtkovou pak uznal vinoum pomocí k trestnému činu podle §1011c k §1001la, že tr.s., jehož se dopustil F.Stárek. Františka Stárka odsoudil k trestu odnětí svobody v trvání dva a půl roku v II.BVS, k trestu propadnutí věcí - zařízení k výrobě Voknovin a Voltin - a k následnému dvouletému ochrannému dohledu. Ivu Vojtkovou odsoudil k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku a podmíněným odkladem na dva roky.

Prokurátor se proti rozsudku okresního soudu neodvolal, dočedoval se pouze, aby odvolací soud potvrdil rozsudek první instance. Soudce krajského soudu předsedal JUDr.Miloslav Spryňar, přísedčící byli soudci z povolání JUDr.Ludmila Khamová a JUDr.Vlastimír Kocourek. Obhájecem byl JUDr.Milan Hulík z advokátní poradny 9/A z Bořislavy ulice z Prahy.

Soud odmítl námitku obhajoby, která poukazovala na to, že při klavním líčení nebyl volán jako svědek pracovník Federálního ústavu pro tisk a informace, který zpracovával velmi negativní a ideologicky koncipovaný posudek na časopisy Vokno a Voknoviny, a že nebylo zjištěno ani jeho jméno. V odůvodnění usnesení uvedl krajský soud, že pří není třeba, aby znalecký posudek vypracovaný inačitucí byl opačen jiným spracovatelem. Toto stanovisko krajského soudu je v rozporu s ustanovením podle §1051, věta druhá a §100 tr.řádu. V odůvodnění usnesení se krajský soud stotožnil s postupem a právními názory soudu prvního stupně.

Obhájce podrobně objasnil, proč by se na vydavatelskou činnost Františka Stárka nemělo hledět jako na trestný čin pobuřování, neboť jako na pouhý přestupek vydávání nepovolené periodické tiskoviny. Požádal přítom soud, aby použil ustanovení o nižším stupni nebezpečnosti takového jednání pro společnost, což by umožnilo neučinit Františka Stárka vinoum spáchání tr.činu pobuřování. Obhájce uvedl, že by podle povahy věci měly soudy ve změněné politické a společenské situaci používat tohoto

ustanovení v trestních věcech, a to až do doby, kdy dojde k novelizaci ustanovení o tr.činu pobužování. V historickém hodnocení tohoto zájmu chráněného zákonem uvedl pro zajímavost ustanovení rakouského říšského zákoníku z r.1795, podle něhož bylo možno se pobužování uložit pět až deset let vězení. Skutková podstatou byla tehdy však stanovena možnost přečasné ji až dnes. Pro zajímavost ji uvádíme: "Tehoto trestního činu se dopustí,... "kdo zlostným spůsobem soudcům a spoluusedlým svým řečí, představováním písavným nebo malovaným teková myšlenky vnukat se pokusí, z nichž něliboť každou způsobu řízení, k veřejné správě zemské aneb k sporádání a stanovení samé povstání může". Dr.Hulík rovněž uvedl, že i za buržoazní republiky byl tento zájem chráněn trestním zákonem. Tak např.Klement Gottwald byl uznán vinným, že svým projevem na májovém ráboře KSČ v Bohumíně dne 1.května 1924 "veřejně, spůsobem surevným a štvavým hanbil republiku tak, že to mohlo snížit její výkrost a ohrozit veřejný mír v ní", přidělen byl za to odsozen k penězitnému trestu 30,- Kčs a v případě nedobytnosti až k deseti dnům vězení.

Při nedostojné frázi, jejímž výsledkem je to, že jeden z nejlepších aktivistů undergroundu a dalších občanských iniciativ je posílen na dva a půl roku do vězení, se soud svářil velmi útočně. Na pětatřicet přátel Františka Stárka, kterí sledovali soudní jednání - dalších patnáct se jíž do soudní síň nevešlo - vyslechlo a uráhalo z úst předeedy senátu, heverčíciho témař tří hodiny, pouze čest článků z Voknavia, za jejichž autora byl F.Stárek zejména odsozen, a znova ocenilo zdařilé literární apracování průběhu některých manifestací, jakož i reportáže z výstavy pořádané redakcí Vokna na Štěleckém ostrově a z jednoho zmáreného koncertu. Když byl František Stárek veden chodbou, zdravili ho přítomní potleskem. Veřejného zasedání se zúčastnili i Bernard Haffke, profesor trestního práva, filozofie a sociologie práva na univerzitě v Pasově, který zastupoval Mezinárodní helsinskou federaci, dále pak první tajemnice velvyslanectví Velké Británie Judith MacGregorová a druhý tajemník velvyslanectví USA Edward W.Kaska. Než českým přáteli byli i dva sluhové Charly 77 a několik členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a Č.helsinského výboru.

V příštích dnech bude František Stárek eskortován z věznice v Hradci Králové do výkenu trestu. Ivě Vojtkové sečinná dnešním dnem skušební dvouletá lhůta.

v Praze dne 28.8.1989

*

Sdělení č.1059 (Rozsudek nad Renatou Pánovou a Josefem Raisem)

Okresní soud v Českých Budějovicích uzel v hlavním líčení, konaném dne 18.8.1989, Renatu Pánovou a ing.Josefa Raisa vinnými spácháním přečinu proti veřejnému pořádku podle §6 a,cl zákona o přečinech. Renatu Pánovou odsoudil k trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců nepodmíněně, se zařazením do I.NVS a k penězitnému trestu ve výši 2000,- Kčs a v případě nedobytnosti této částky k náhradnímu trestu odnětí svobody v trvání dvou týdnů. Josefa Raisa odsoudil k trestu odnětí svobody v trvání 10 týdnů, přičemž tento trest podmíněně odložil na zkušební dobu čtyř let, a dále k penězitnému trestu ve výši 3000,- Kčs a v případě nedobytnosti této částky k náhradnímu trestu odnětí svobody v trvání tří týdnů. Oba obvinění navíc odsoudil k trestu propadnutí věcí, který se týká předmětu, jimiž nebo pomocí nichž byl přečin spáchán.

Rozsudek nenabyl právní moci, Renata Pánová se odvolala na mistě, Josef Rais a prokurátor si poslali zákonou lhůtu na rozmyslenou.

Renata Pánová a ing.Josef Rais byli uadrženi krátce po půlnoci dne 3.8.1989, když v Českých Budějovicích vylepovali plakáty s textem Demokratické iniciativy, který zval občany k účasti na tiché manifestaci dne 20.8. Manifestace se měla konat v Českých Budějovicích a měla být protestem proti vojenské intervenci do Československa v srpnu 1968. Po jejich uadržení bylo oběma vysloveno podezření a přečinu proti veřejnému pořádku a v bytech obou byla provedena domovní prohlídka. Josef Rais byl propuštěn na svobodu, na Renatu Pánovou byla uvalena varba. Ve varbě zůstává i nyní, po odsození soudem prvního stupně. Její adresa je: R.P., nar.3.3.1971, P.č.11, 371 55 České Budějovice. Zatím není známo, kdy dojde k odvolacímu líčení.

Věc soudil samosoudce JUDr.Zdeněk Melichar. Jeho rozsudek je tvrdší než návrh

prokuraře, který požadoval tresty v delší polovině - tedy do 3 měsíců - u obou obviněných, přičemž u R.Pánové nepodafněný a u J.Raise podafněný; prokuraře požadoval u obou peněžitý trest ve výši 1000,- Kčs.

K osobě Ing.Josefa Raise se nám zatím nepodařilo sjetit patřičné údaje, vše pouze, že je účastníkem hnutí Demokratická iniciativa.

Renata Pánová, nar.3.3.1971, je prodavačkou petravin. Bydlí v ul.Politickejch věží 1632, Tábor. Je účastníkem hnutí Demokratická iniciativa. Na prvném pojednání v Táboře vystoupila s transparentem "Dialog - ne obušky a celý věznice" se jmény V.Havla, J.Petrová, I.Jirouse, T.Dvořáka a H.Narvanové. Byla tehdy obviněna z tr.činu schvalevání trestného činu (via naše sdělení č.1009) a v rámci tohoto trestního stíhání byla provedena 1.5.1989 domovní prohlídka v bytě, kde žije s rodiči, a rovněž prohlídka na jejím pracovišti. Nařídil ji mjr.JUDr.Trefný, předím objasňoval ppor.Klimáč. Za tento trestný čin nebyla Renata Pánová dosud odsouzena, v případném soudním řízení, bude-li uzávra vinnou, jí bude souhraný trest až do jednoho roku odňati svobody; v souhranném trestu by byl zahrnut i jíž vyslovovaný tříměsíční trest za přečin proti veřejnému pořádku.

Miroslav Pán, otec Renaty Pánové, se ohradil dopisem, adresovaným Jihomoravskému správci, proti článku Několik příkladů aneb co je pod povrchem, který tento orgán jihomoravského KV KSČ sverejnil 10. a 11. srpna 1989. Jeho autor M.Linhart se v něm snaží zdiskreditovat a oderrnit členy nezávislých iniciativ v Jihomoravském kraji, mezi nimi i Renatu Pánovou. Při informování o její trestní věci pereopekta je zásadu presumpce nevinu a zveřejňuje dívky bániček, které napadla jako dvacetiletá dívka. Tyto verše byly impulsivní reakcí dítěte na perzekuci, jíž byl vystaven otec Renaty Pánové v rámci tzv.normalizace.

Stávající politické a společenské ponory jsou chráněny zákonem. V souladu s jeho literou jsou vězněni ti, kteří proti nim veřejně protestují. Novým prvkem této represe, ve světě zcela ojedinělým, je to, že do vězení jsou pro své kritické postoje, vyznáující se mizumilovností a nenásilím, posílány osmnáctileté dívky.

V Praze dne 30.8.1989

*

Sdělení č.1060 (Jiří Jelínek ve vazbě)

Dne 3.8.1989 byl zadřžen Jiří Jelínek, nar.8.5.1967, dělník, signatář Charty 77 a člen HS. Bylo mu vysloveno podezření a předímu proti veřejnému pořádku podle §6 zákona o přečinech; tohoto přečinu se měl dopustit tím, že téhož dne v Táboře a Šezimově Štítě rozšířoval letáky, vyzývající k tiché demonstraci 20.8. v Českých Budějovicích na protest proti vojenské intervenci do Československa v srpnu 1968. Kromě toho měl rozšířovat v týchž městech jisté předložené letáky, jehichž obsah se týkal prvnější manifestace. V jeho bytě v Průmyslové 455, 391 11 Plzeň nad Lužnicí, byla provedena noční domovní prohlídka, která započala ve 23,45 dne 3.8. a skončila v 1,40 hod. dne 4.8.1989. Nařídil ji ppor.Pulec z odd.VB v Táboře. Při prohlídce, která byla provedena bez předchozího ohlášení prokurátora, byly odňaty dva kusy inkriminovaných letáků, pět kusů provolání Několik vět, 13 samizdatových vyhotovení politologické práce Luboše Kohouta, zářízení k rozmnožování a psací stroj. Prokurařka okresní prokuratury v Táboře JUDr.Věra Nová uvalila na Jiřího Jelínka vazbu, kterou vykonává v Českých Budějovicích. Jeho adresa je: Jiří Jelínek, 8.5.1967, P.O.11, P.S.11, 371 56 České Budějovice. Jiří Jelínek je nemocen cukrovkou, bere dvakrát denně insulin. Je ženatý a má dvě malé dcery, dvouletou a dvouměsíční. Mandelka se jmenuje Lenka Jelínková a bydlí na uvedené adrese v Plzni nad Lužnicí.

V Praze dne 30.8.1989

*

Sdělení č.1061 (Vladimír Veselský drží ve vazbě hladovku)

Dne 21.8.1989 okolo 17.hodiny byl v Orlí ulici v Brně zadřžen Vladimír Veselský, nar.11.1.1966, čísločk. t.č.čistič oken, skládající člen Moravské mládeže, bytem Pekařská 21, Brno.

Příslušníci SND mu skontrolovali občanský průkaz a vyzvali ho, aby je následovali do služebního vozu. Jako důvod uvedli, že má občanský průkaz poškozený, což Vladimír

Veselký odmítl. Tři příslušníci VB ho zatáhli násilím do průchodu domu, čtvrtý se postavil před dveře, aby do domu nikdo nevstoupil. Z domu se očalo žachnutí skla a po chvíli byl Vladimír Veselký vyveden a odvezен. Jiný zadřený, který ho později viděl na oddělení VB, doavěděuje, že byl zraněn na blavě.

Vladimír Veselký byl vyšetřovatelem prokuratury obviněn z tržinu útoku na veřejného činitele podle §155 Ia tr.zákona, kterého se užívá proti tomu, kdo užije násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci veřejného činitele. Prokurátor ne něj uvalil vazbu, kterou odůvodnil obohou, že by V.Veselký mohl mít vyšetřování ovlivňováním svědků.

Na protest proti svámu nespravedlivému uvěznění zahájil V.Veselký již prvního dne hladovku. Podle posledních správ se po více než týdnu hladovky zhoršil jeho zdravotní stav, takže byl 29.6. eskortován do všeňské nemocnice v Praze na Pankráci.

O předchozích postupech Vladimíra Veselkého za jeho účast na ohromadění 15. ledna 1989 a za to, že v Praze dne 26.2.1989 veřejně sbíral podpisy pod petici proti odsouzení V.Havla a J.Petrově a spol., jsem informovali ve sděleních VONS č. 946 a 1005.

V Praze dne 30.6.1989

*

Sdělení č.1063 (Josef Lešánek stíhan pro přečin)

Dne 12.7.1989 zadřel příslušníci StB Josefa Lešánského, signatáře Charty 77 a člena HOS, nar.14.2.1955, bytem Klatovy II, čp.636 a provedli u něj nejprve osobní prohlídku s odůvodněním, že může být ozbrojen. Zabavili mu při ní nevyplňované kartičky k souhlasu s prohlášením Charty 77 z 1.1.1977 a s manifestem HOS. Poté provedli příslušníci StB domovní prohlídku v jeho bytě, při níž mu zabavili 3 podpisy pod Chartu 77 a další tři podpisy manifestu HOS, magnetofonovou kazetu a psací stroj, který mu byl později vrácen. Takéto o měsíc později byl obviněn z přečinu proti veřejnemu pořádku podle §6 c) zák. o přečinech, kterého se měl dopustit tím, že "seznamoval náhodně občany s různými protispoločensky zaměřenými tiskavinami a v případě jejich souhlasu s obsahem těchto tiskavin jin nechával podepirovat doklad o tomto souhlasu"; zároveň vydal okresní prokurátor JUDr.Milan Kovář návrh na potrestání.

Případ Josefa Lešánského je dalším porušením práva na svobodu šíření informací.

V Praze dne 4.9.1989

*

Sdělení č.1064 (Zásah Bezpečnosti proti účastníkům oslavy ve Skalici)

Dne 8.5.1989 se konala v hostinci ve Skalici, okr.Nový Bor, oslava narozenin. Kolem půl desáté zábavu přerušili příslušníci SNB Nový Bor a sedm jejich účastníků zadřeli. Pět z nich ve dvě hodiny ráno převezli z NO SNB v Novém Boru na nábytkovou stanici, další dva, u nichž nebyl zjištěn v krvi alkohol, byli po výslechu propuštěni.

Oleřich Kilián, nar. 16.12.1966 v Karlových Varech, dělník Armatetonu Praha, bytem Kadaň, Chomutovská 1209, byl zadřen proto, že se zastal mladé paní, kterou napadl pomocník VB, až jí z obličeje tekla krev. Poté, co O.Kilián požadoval, aby se pomocník VB legitimoval, bylo proti němu použito fyzického násilí a byl s ostatními předveden na NO SNB Nový Bor. Dne 21.6.1989 proti němu zahájil vyšetřovatel chr.prokuratury v České Lípě JUDr.Zbyněk Trojan trestní stíhání pro tr.činný útoku na veřejného činitela podle §159/2 tr.z. a výtržnoství podle §202/1 tr.z. Těchto tr.činnů se měl údajně dopustit tím, že "dne 8.5.1989 kolem 22.00 hod. v podnáplném stavu ve Skalici okr.Česká Lípa na nepovolené tanecní zábavě rockových skupin se cheval hrubě a nešluhně, vykřikoval nevhodné výroky do sálu, přes výzvu k opuštění sálu a zachování veřejného pořádku neuposlechl a při sluhobudském zákroku příslušníka VB por.Fortíka tohoto hrubě urazil při výkonu jeho pravomoci veřejného činitela." Tento případ souvisejí s tr.stíháním Ladislava Nováka (viz nahoře sdělení č.1043).

V Praze dne 4.9.1989

urážkuj

urážkuj

urážkuj

V zámečku nové výšky...

Křesťanské obzory č.16, roč.2, 15.8.1989, 34 strany, A4
přináší vedle statí s náboženskou tematikou otevřený list kardinála Tomáška
vládním činitelům a občanství ČSSR, dopisy adresované ministerstvu Školství o sexuální
pseudovýchově, článek Milana Šimečky Kdyby nepřišli a další.

Křesťanské obzory č.17, roč.2, 1.9.1989, 44 strany A4
další číslo obsahuje mj. dopisy jednotlivých věřících redakci Rudého práva, Knase,
informativní článek sdružení pro pomoc mentálně postiženým, studii Zdeňka Netrechla
- Existence Moravy ve střední Evropě, článek Záduou vojenskou přísluhu mimo přísluhu
Jetkeli Kristu, rubriku Slovo mladých a další příspěvky.

Dějiny poutního místa Panny Marie Pomocné ve Zlatých Horách, 11 stran A4
13.svazek Knihovny Křesťanských obzorů pojednává o vzniku poutního místa, jeho
postupné devastaci a pokusech o jeho záchranu.

Informace o církvi č.9, 1989, 22 strany A4

přináší mj. vzpomínku Alexandra Heidlera z roku 1959 pod titulkem Na památku
umučeného kněze a nevindré Adolfa Kařprá, aktuální glosu Josefa Zvěřiny Pražské
realie a další.

Staroplzeňský Ateneum č.3, roč.1, 16.7.1989, nepaginováno

informuje mj. o prohlášení Několik vět, připomíná vystoupení Vladimíra Herty a
písničkou Jerecseva Husky na letním Portě a v příloze přináší článek Benzače
seねkonala o demonstraci západocheské občanské iniciativy 6.5.1989 v Plzni.

Gottschalk, Krates, Jao-li, Egon Bondy, 48 stran A5, 1988

jak uvádí v deslovu autor "tři příběhy, jak se různí lidé snažili najít náce,
co by mohlo být jejich posláním na světě", napadené a neodolatelným Bondyovským
sarkasmem a ironií.

Krátké správy

21. srpen 1989

Praha: Podle oficiálního sdělení bylo kromě 320 čs. občanů zadrženo při manifestaci
na Václavském náměstí 21.8. i 56 cizinců. Byly krátkodobě - většinou po dva dny
- vězněni v Praze-Buzyni. Podařilo se zjistit, že šlo o 9 Maďarů, 6 občanů NDR,
3 občany NSR, 8 Italií, 7 Holanďanů, 3 Poláky a jednoho Jugoslávce. U 18 cizinců
tedy nebyla zjištěna národnost. Dále byli na policejní oddělení převedeni již
20.8. sovětskí občané z Litvy, kteří byli téhož dne propuštěni. Mezi 8 Italy nebyly
jen členové Radikální strany, nýbrž i komunisté, a to dokonce poslanci obecních
zastupitelstev.

Brno: JIZ několik dní před srpnovým výročím byli někteří občané varováni, aby
se vyhnuli jakékoli účasti na akcích pořádaných k tomuto výročí nezávislosti
initiativami. Dne 21.8. v odpoledních hodinách byly posíleny policejní hlídky
v centru města, v průběhu dne byli již někteří nezávislí aktivisté zadrženi. Kolem
17 hodiny se na náměstí Svobody v centru Brna shromáždilo větší množství občanů.
Odhady o jejich počtu se velmi různí, za seriózní lze považovat odhady hejtmana
asi o pěti stotích až tisících občanech. Shromáždění občanů učtili dvěma minutami
ticha památku obětí srpnových událostí z let 1968 a 1969. Zadržování bylo zejména
mladí lidé, ale mezi zadrženými bylo i mnoho starších, občanů s květinami v ruce
či s trikolórou připoutanou na oděv. byli středem pozornosti policie. Podle
střízlivého odhadu bylo zadrženo asi sto lidí, mezi nimiž byli také cizinci.
Podařilo se zjistit zadržení tří polských občanů, kteří byli vyslycháni na OÚ
VII v Bratislavské ulici. Jednomu z nich byl policiatky odebrán fotoaparát, který
mu nebyl vrácen, ani mu nebylo vystaveno potvrzení o jeho odebírání.

Ostrava: Od 16.hodiny dne 21.srpna se nezávislí aktivisté a další občané začali
scházet na náměstí lidových milicí. Náměstí a přilehlá ulice byly však velmi
dokladně střeženy. Tato policejní akce, u níž existovalo velké množství
uniformovaných i neuniformovaných policistů a policejních vozů, probíhala asi
dvě hodiny. Během této doby bylo zadrženo nejméně 150 občanů, převážně mladých
lidí, takže k žádostnému shromáždění nakonec nedošlo. Některí zadržovaní byli násilně
vtaženi do policejních vozů.

Karlovy Vary: V souvislosti s výročím 21. srpna zadrželi příslušníci StB jen 16.8. Jana Ulricha, Richarda Krause a Jindru Konečného. Všechni tři byli propuštěni až po 72 hodinách zařízení v BVÚ Ostrov nad Ohří. Předpokládá se, že v tu dobu bylo však zadrženo více osob.

Mělník: V průběhu srpna t.r. vyslechli příslušníci StB v Mělnici asi 10 lidí. Byli varováni před návštěvou Prahy 21. srpna, která by se podle StB Mělník neobešla bez trestního postihu. V případě zadání na Mělnice hrozili příslušníci StB násilným a vyslýcháním fyzickým zadržením.

*

Přepadení Josefa Kuhna

Dne 29.8. kolem 20.hodiny byl v Praze-Malešicích, na konečné zastávky autobusu č.135, přepaden aktivista RMS a KPP Josef Kuhn, nar.6.12.1960, elektříkář, bytem Teplická 492, Praha 9. Ze škodovky hnědé barvy vystoupili tři muži, jeden z nich řekl: "To je on", a vrhli se na něho. Bili ho přestříleni a odzavili mu paněženku a hodinky. Opuštěli ho teprve, když jedol bezvládně na zemi. Způsobili mu přitom zranění levého oka, které je zálite krví a na něj nevidí, a dále povrchové zranění na těle. V souvislosti s pronesenou větou "To je on" se v nezávislé prostředí jednoznačně usuzuje na to, že pachatelé útoku na nezávislého aktivistu, jehož obdoba není známa od r.1982, je třeba hledat mezi těmi, kdo mají zájem na potlačování nezávislých aktivit. Názory na to, zda šlo o soukromou akci několika mužů, či zda jde o řízenou akci, se však rozcházejí.

*

Napadení Stanislava Pence

Dne 30.8. po 20.hodině se na Karlově mostě, kde diskutovalo 15 lidí, dostavili dva příslušníci StB, kteří dali Stanislavu Penceovi z Národního klubu Johna Lennona, jenž řídil diskusi, dvě minuty k rozchodu této skupiny diskutujících. Připojili přitom před svědky pohrdáku, že jinak se bude kupat. Diskutující se vskutku rozešli, nicméně na sačátku Karlovy ulice na Starém Městě napadlo pět příslušníků StB Stanislava Pence fyzicky. Bili ho a kopali, až upadl na zem. Mezi nimi byli i dva příslušníci StB, kteří předtím žádali rozpuštění diskusního kroužku na Karlově mostě. Do sporu se vložili kolemjdoucí občané, kteří spolu se Stanislavem Pence požadovali předložení služebních průkazů od policistů v civilu. Došlo k potyčce, přičemž občané odtrhli příslušníky StB od Stanislava Pence a umočnili mu, aby se vzdálil. VB nebyla přítomen, nikdo nebyl zadržen a občané zebraní příslušníků StB Stanislava Pence pronásledovat. Stanislav Penc není po mlácení zraněn, má jen podlitiny. Příslušníci StB nevstívili ještě v neči jeho matku a řekli jí, že ho chtějí oznamit pro trestný čin útoku na veřejného činitele. Během potyčky je však Stanislav Penc napadl ani slovně ani fyzicky a nikdo k útoku na ně nevybízel. Volal pouze o pomoc, když ho bili a kopali.

*

Informace Národního klubu Johna Lennona

Dne 8.7.1989 proběhla na několika místech v Československu veřejná hladovka. Zúčastnili se jí v Praze, Děčíně, Plzni a Neratovicích jednotliví stoupenci a aktivisté Národního klubu Johna Lennona (NKJL). U továren nebo objektů s nepřetržitým provozem drželi jednotlivci, pokud nebyli zadrženi příslušníky SND, veřejnou hladovku, kterou chtěli podpořit požadavky vyslovené v dopise ze 24.5.1989, jenž adresovali ÚZOO, ÚV KSČ a sdělovacím prostředkům.

V tomto dopise, na který dosud neobdrželi odpověď od uvedených orgánů, a který dali na vědomí veřejnosti a občanským iniciativám v den konání hladovky, požadují větší informovanost naší veřejnosti o všech případech politických vězňů, stávajících občanských iniciativách a jejich nákladních prohlášeních a možnost zákonné registrace.

K výročí 21.srpna 1968 sasal NKJL dne 10.8.1989 otevřený dopis svým stoupencům. Mimo jiné se v něm zdůrazňuje, že "socialismus musí o své postavení, natož prioritní úlohu ve společnosti usilovat v přirozené soutěži systémových, politicko-spoločenských alternativ, kterým společnost musí vytvářet a zaručovat legitimní postavení a ochranu".

Dne 21.srpna odesílal NKJL telegram novězákonnému velvyslanectví v Praze, v němž

se píše: "Invaze voják Varšavské smlouvy do Československa 21.8.1968 byla, je a zástatne odsouzeníhodnou skutečností. Oficiální potvrzení tohoto již nezvratitelného faktu všemi státy zúčastněnými na intervenci, tedy i Sovětským svazem v pření řadě, je dálší nevyhnutelným krokem na cestě k vytvoření Evropského domu a potvrzení Závěrečného dokumentu vídeňské následné schůzky EBBE".

Hlavní pochod Prahou, který přichystali stoupenci MKJL na 9.9.1969 apeloval na všechny občany, aby pozvedli svůj hlas za propuštění politických vězňů, na nichž spoluobčanů a kamarádů. Po celé trase pochodu hlídkovali uniformovaní a neuniformovaní příslušníci SSB, služební civilní vozy a vozy VB. Příslušníci SSB zadrželi a předvedli až padesát účastníků a také některé scéna náhodně chodce. Všichni byli podrobeni osobním prohlídkám a výslechům. Některým z předvedených příslušníků SSB odstranili z rukávů a zabavili pásky s nápisem Pozor neju výtři. Všichni předvedení byli po několika hodinách propuštěni.

*

Jiří Tichý propuštěn z vězení

Dne 24.8. rozhodl okresní soud v Lounech za předsednictví JUDr. Jaromíry Kříšové v narychlo konaném zasedání o podmíněném propuštění Jiřího Tichého, signatáře Charty 77 a člena RDS, z výkonu trestu odňtí svobody, který vykonával v NVÚ Nové Sedlo u Klatov. Vzhledem k tomu, že J.Tichému zbývalo do konce trestu jen 35 dní, je zkušební doba dvou let, která mu byla lounským soudem vyměřena, neúnárodně dlouhá a svědčí o tom, že orgány státní moci chtějí tímto způsobem vykonávat na Jiřího Tichého nátlak, aby se nezapojoval do opoziční činnosti.

*

"Neúspěšná akce"

Dne 15.8. se Společnost za veselé jíž současnost rozhodla uspořádat "neúspěšnou akci". Za tímto účelem sestavila pohotovostní jednotku Veselé bezpečnosti (VB). Vyzbrojena okurkovými a salámovými obušky, přilbami z melounů, stříkacími slony a psen z umělé hmoty zasáhla rato jednotka v 17.30 hod. proti korzu občanského protestu, které probíhalo každý den od 1. do 21. srpna na pěší zóně v Praze jako protest proti okupaci Československa před 21. lety.

Toto korzo totiž, dle mínění SVS, narušovalo všeobecné veselí před 21. srpnem a státní orgány stále nezasahovaly. SVS vykročila Bezpečnosti na pomoc a pokusila se korující sestavit a rozehnat. Velitel jednotky vyzval demonstrující k odchodu a po naoposlechnutí výzvy dal povel k zásahu proti účastníkům korzu. Avšak shromáždění občanů se nevzdali svého úmyslu, okurkových pendreků, stříkacích slonů a psen se nezalekli a jednotku Veselé bezpečnosti rozehnali. Státeční příslušníci Veselé jednotky, když se jim nedostávalo pomoci přihlížejících státních orgánů, se dali na ústup; přilby naházelí do odpadkových košů a pendreky snášeli. Zásah zabezpečovala i zdravotnická služba SVS a několik tajných agentů. Nikdo nebyl zatčen ani zraněn, občané dokončili své korzo a pokojně se rozehnali. SVS neúspěšný zákrok poté oslavila.

Intervence velryb

Navzdory napjaté situaci v Praze v předevečer výročí invaze z 21.8.1968 uspořádala SVS happening na Vltavě. V propagandním letáku, vydaném v jazyce českém, francouzském, holandském a anglickém, se uvádělo, že dne 20.8.1969 dopluje podle správ astrologů do Prahy ke Karlovu mostu modrá velryba. V letáku se připomínají dramatické události související s dopravou dřevěného koně do starověké Troje a záchrana proroka Jonáše skrze velrybu. Je zde také uvedeno heslo: Vítajte intervenci velryby!

Okolo sedmé hodiny večerní spustili členové SVS za pomocí náhodných pasažérů na vodu velrybu velikosti většího osobního automobilu, zhotovenou z drátěného pleťiva, papíru a latexového nátěru. Velryba doplula důstojně ke Karlovu mostu, kde ji očekávali ti, kteří ji chtěli v Praze přivítat. Zatímco velryba plula, připojili se k ní dva do půl těla svlačení policisté na nefukovacím člunu a doprovili ji na levý břeh na Klárově. Lidé na březích tleskali, dívky házely květiny a členové SVS na zakročující policisty volali, kam že to velrybu vezou. Příslušníci odpovídali, že do Hraburku. Přesto však přistáli na Klárově a tam velrybu vylodili a rozdupalí. Policie očekávala toho dne demonstrace a bouřící se davů, neboť bylo

v předečer srpnového výročí, ale sít policejních vysílaček se nákonc zaplnila hlášenimi o bleděmodré velrybě. Druhého dne byl ze svého pracoviště předveden na oddělení VB ve Vlašské ulici zakládající člen SVS Luboš Rychvalský. Podle zákona o SVA na něm bylo požadováno vysvětlení k velrybě, byl vyhídknut, aby odstranil její torzo z klárovského břehu, neboť při tento kytovac stále snobíšuje město. Proto při musí být velryba hlídána říční policií. Luboš Rychvalský této rádoti vyhověl a torzo velryby odvezl ještě téhož dne na neznámé místo.

*

Zpráva o stavu trestní věci Petra Cibulky

Dne 29.6.1989 se Petr Cibulka začal seznámovat s výsledky vyšetřování. Znalec Ing.Herman podle počítačového vyšetřovatele vypracoval několik variant výše prospěchu, kterého měl P.Cibulka nahráváním a prodajem kazet a pásků získat. Jednotlivé varianty se liší podle toho, zda byla nahrávána jen jedna kazeta, či současně více kazet. Nahrávací zařízení zajištěné u P.Cibulky umožňovalo současně nahrávat až 4 kazety. Podle pro Petra Cibulku nejvýhodnější alternativy měl mít z této činnosti prospěch Kčs 56.081,55, podle alternativy nejméně výhodně činí prospěch Kčs 62.318,50. Pochopitelně pokud není prokázán opak, je třeba v trestních věznicích vycházet vždy z alternativy pro obviněného nejpříznivější.

Ale i relativně nízké výčíslení je však velmi problematické. Znalec totiž přihlíží pouze k ceně kazety či pásky, materiálovým nákladem na kopirování, nákladem na přebal a na expedici. Při nejvýhodnější alternativě přihlíží i k hodnotě práce. Není však vzbec zohledněno, že P.Cibulka musel nahrávku nejdříve pořídit a teprve potom mohl přehrát. Podle P.Cibulky právě náklady spojené s pořízením nahrávky jsou natolik vysoké, že pokud k nim bude přihláděnuto, bude zjištěno, že jeho činnost byla značně ztrátová. Z tohoto hlediska se pak trestní stíhání pro trestný čin spekulace jeví jako pochybné.

Za prodej samizdatové literatury měl obdržet částku Kčs 25.369,50. Případný prospěch u této položky však prosatím není možné výčíslit, neboť ve spise chybí pro tuto vyšetřování podklady.

P.Cibulka dále aznánil svého obhájce JUDr.Jiřího Machourka s obsahem dopisu, který mu 2.6.1989 zaslal jistý dělník Josef Jarolímek z Luky u Jihlavy, a který ddajně tlumočí názor všech dělníků z u.p.Motorpal. Dopis je plný invektiv a vulgárnosti. Začíná např. slovy "Co si myslíš, Ty blbědku navoněnej...?", v textu se objevuje věta "Smětene Vás jako pleval, můžeš být naprosto klidný, ty fašista", apod. Kuriózní na celé situaci je to, že dopis prošel cenzurovou vyšetřovatele SVA JUDr.Edvarda Petříka zcela bez povšimnutí. Je to zářející nejméně proto, že písemnost, které měly být morální podporou P.Cibulky, byly zadřízovány, avšak písemnost, která přinejmenším základá skutkovou podstatu přestupku, je bez jakéhokoliv zásahu a opatření propuštěna. Vzhledem k tomu, že na výslovný dotaz JUDr.Machourka, zda v této věci bude vyšetřovatel činit nějaké opatření, bylo odpovězeno negativně, podal JUDr.J.Machourk z pověření Petra Cibulky proti pisateli dopisu trestní oznámení.

*

Setkání s americkými senátory

Na pozvání velvyslanectví USA v Praze se ve čtvrtek 25.6. setkala delegace Kongresu USA, která je v Československu na oficiální návštěvě, se skupinou čs.-nezávislých aktivistů. Kroně oficiálních jednání byla v pátek delegace přijata i pražským arcibiskupem kardinálem Františkem Tomáškem, který ji ve více než hodinové audienci seznánil se situací katolické církve v Československu.

Poprvé se po svém nástupu do funkce v tomto týdnu setkala s čs.-nezávislými aktivisty setkala i zplnomocněná velvyslankyně USA v Československu Shirley Templeová Blacková. Jiří Hájek, Zdeněk Urbánek, Jiří Dienstbier, Václav Náli, Martin Palous, mluvčí Charly 77 Šáša Vondra a Jan Urban se účastnili řadu dotezů amerických senátorů o současné politické a hospodářské situaci v Československu, jednotlivých případech čs.-politických vězňů a porušování mezinárodních smluv v oblasti lidských práv.

*

Společnost Ryszarda Siwca a Jana Palacha

V Polsku byla založena Współnota im. Ryszarda Siwca i Jana Palacha. Ryszard Siwek se dne 8.9.1968 upálil na stadioně ve Varšavě při dočírkových slavnostech, a to na protest proti vojenské intervenci do Československa, jíž se účastnila rovněž armáda PLK. Cílem nově založené společnosti je na památku a na počest obou hrdinů usilovat o obranu dobrého jména Čechů a Slováků v Polsku, přispět k objasnění historické pravdy a odstranění tzv. bílých míst společných dějin, usilovat o sbližení a solidaritu našich bratrských slovenských přátel a nazavazovat individuální kontakty mezi lidmi Polska a Československa.

Kontaktní adresy společnosti jsou: Adam Macedonki, ul. Spokojna 13/7, 30 054 Krakov; Zygmunt Karcz, ul. Piastowska 50/41, 30 124 Krakov.

Dne 21.6. poslala Společnost R.Siwce a J.Palacha do Československa poselství, v němž kromě informací o svých cílech prosí o křesťanské odpustění za hanebnou účast polských vojáků na invazi do Československa v srpnu 1968.

*

Domovní prohlídka u Stanislava Zárybnického

Dne 10.8. byla provedena domovní prohlídka u Stanislava Zárybnického, dělníka ŽSD, v jeho bytě v Rakovníku. Při prohlídce bylo odhaleno větší množství nehraných magnetofonových pásků, sbírka textů oficiálně vystupujících písničkářů Slávka Janouška a Vladimíra Merty a další písemnosti a materiály. Stanislav Zárybnický, který je znán příznivcům trampské a folkové hudby pod přezdívkou Houla, zveřejňuje v Portýru, vycházejícím po dobu konání celostátního finále Porty v Plzni, zauvacene články. Pod vlastním jménem příde do časopisů Gramophone a Melodie. Z kruhu blízkých VONS se dovidíme, že dosud nejsou známy potřebné údaje o trestním stíhání v jehož rámci byla domovní prohlídka u S.Zárybnického provedena, tehdy se tento výbor jeho případem zatím nesdílel zabývat.

*

Jednou větou

¶ Dne 24.8. bylo v Praze oznámeno, že k provolání Několik vět se připojilo již 20 191 čs. občanů.

¶ Okresní prokurátorce JUDr. Věře Nové zaslali dne 13.5. občané z Plané nad Lužnicí svůj protest proti trestnímu stíhání Renaty Pánové z Tábora, obviněné za to, že při prvnájové oslavě v Táboře rozvinula před tribunou transparent s textem: Dialog! Ne obušky a celý věznic!

¶ V žádosti z 19.6.1989 o legalizaci náboženské společnosti Hare Krána se mimo jiné uvádí: "Pokud se týče politických záležitostí, nejsem v této oblasti nijak aktívni, ani nejsem členy různých protiopoledenských skupin, které mají za úkol rozvracet politiku a socialistické zaměření našeho státu pod vedením ze zahraničí. Pravě naopak, chci přispívat k rozvoji dobra v této společnosti svým čestným jednáním"; jak jsme byli informováni, také tato žádost zdejší zatím bez odpovědi.

¶ Ustřední radě odborů zaslal 18.7. svůj podnět k novému volebnímu řádu pro volby odborových orgánů 20. ROK Petr Kužvar z Praby (blíže viz Infoch č.15/89).

¶ Posdrav č. Konventu END ve Vitorii, který se na svém červencovém setkání zabýval mírovou tématikou, zaslali zástupci NMS.

¶ Jean Baetzová při své červencové návštěvě v Československu informovala městskou prokuraturu v Brně, že chce odkoupit celou sbírku archívu Petra Cibulky.

¶ V České Skalici se dne 4.7. sečlo 19 východočeských aktivistů a stoupenců občanských iniciativ, kteří se ve dvouhodinové diskusi zaměřili na zlepšení vzájemné informovanosti a na závěr vyjádřili podporu a solidaritu s perzekuovanými čs. občany, zvláště se Stanislavem Pitařem, Františkem Stárkem a Ivanem H.Jirousem.

¶ 23 občanů z Východočeského kraje žádá ve svém dopise z července 1989 zrušení rozhodnutí nad Stanislavem Pitařem.

¶ Zástupci Společenství přátel USA pořádali 24.7.1989 Federální ministerstvo vnitra v Praze o základní registraci; upozorňují v této souvislosti na formální existenci stávajícího severoamerického výberu, který na jejich dotazy a žádosti o případné členství dosud neodpověděl.

WB:AK

WB:AK

WB:AK